

D E C I Z I E

cu privire la admiterea apelului declarat de Purici Svetlana prin intermediul avocatului Craveț Iurie.

examinând, ***în procedura cererilor cu valoare redusă***, cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de OCN „GC Finance” SRL către Purici Svetlana, Lungu Elena, privind încasarea datoriei.

împotriva hotărârii Judecătoriei Soroca, sediul central din 24 iulie 2023,

Dosarul nr. 2a-223/26

PIGD nr.2-23056178-03-2a-23022026

Prima instanță: Judecătoria Soroca, sediul central, (judecător Gh.Purici)

16 iunie 2026, mun. Bălți
Textul corespunde originalului

Examinând *în procedura cererilor cu valoare redusă*, cererea de apel declarată de Purici Svetlana prin intermediul avocatului Craveț Iurie în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de OCN „GC Finance" SRL către Purici Svetlana, Lungu Elena, privind încasarea datoriei, împotriva hotărârii Judecătoriei Soroca, sediul central din 24 iulie 2023,

Curtea de Apel Nord, în completul compus din:
Elena Grumeza*, Președinte,*
Ivan Parii,
Natalia Costaș, *judecători*

A constatat următoarele:

ÎN FAPT

1. La 18.04.2023, OCN „GC Finance" SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Purici Svetlana, Lungu Elena privind încasarea datoriei.
2. În motivarea cererii, reclamanta a indicat că, la 18 octombrie 2018, între OCN „GC Finance" SRL și Purici Svetlana, a fost încheiat contractul de credit nr. 181018, potrivit căruia pârâta a beneficiat de un credit în sumă de 11000,00 lei, cu termenul final de rambursare la 18 aprilie 2020.
3. A mai indicat că, la aceeași dată – 18 octombrie 2018 a fost încheiat contractul de fidejusiune nr. 18018, prin care Lungu Elena a garantat executarea de către Purici Svetlana a obligațiilor asumate prin contractul de credit.
4. Potrivit calculelor și graficului de achitare Purici Svetlana urma să ramburseze suma totală de 18425 lei, însă a achitat doar suma de 4279,00 lei, datoria constituind suma de 14146,00 lei.
5. A susținut reclamanta că, penalitatea a fost calculată nu începând cu a cincea lună de neachitare, dar din a șasea lună, deoarece, parțial din rata prevăzută pentru luna a cincea a fost achitată. Astfel, penalitatea a fost calculată pentru perioada de 6 luni, 07.10.2022-04.04.2023 și constituie suma de 11980,00 lei.
6. Reclamanta OCN „GC Finance" SRL a solicitat încasarea în mod solidar de la Purici Svetlana și Lungu Elena a datoriei în mărime de 14 146,00 lei, a penalităților în mărime de 11 980,00 lei și a cheltuielilor de judecată.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

7. Prin hotărârea Judecătoriei Soroca, sediul central din 24 iulie 2023 s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de către OCN „GC Finance” SRL împotriva lui Purici Svetlana, Lunga Elena privind încasarea datoriei.

- s-a încasat în mod solidar de la Purici Svetlana, domiciliată în mun. Soroca str. ***** nr.8, Lungu Elena, domiciliată în s. ***** r-l Soroca în beneficiul OCN „GC Finance” SRL cu sediul, mun. Chișinău, str. Albișoara nr.84/6 of.12, suma de 26 126,00 (douăzeci și șase mii una sută douăzeci și șase) lei, cu titlu de rambursarea sumei datoriei, conform contractului de credit nr. 181018 din 18.10.2018, contractului de fidejusiune nr. 181018 din 18.10.2018 şi 784,00 (șapte sute optzeci și patru) lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru achitarea taxei de stat la depunerea cererii de chemare în judecată.
- s-a încasat de la Purici Svetlana, domiciliată în mun. Soroca str. ***** nr.8 la bugetul Judecătoriei Soroca (c/f1007601000241, cont IBAN MD09TRPAAA142310A01199AA) cheltuielile aferente judecării pricinii, suportate de instanța judecătorească în legătură cu înștiințarea și/sau chemarea părților în judecată, suma de 16,75 (șaisprezece) lei 75 bani.
- s-a încasat de la Lungu Elena, domiciliată în s. ***** r-l Soroca la bugetul Judecătoriei Soroca (c/f1007601000241, cont IBAN MD09TRPAAA142310A01199AA) cheltuielile aferente judecării pricinii, suportate de instanța judecătorească în legătură cu înștiințarea și/sau chemarea părților în judecată, suma de 16,75 (șaisprezece) lei 75 bani.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

8. Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la data de 09 februarie 2026, avocatul Igor Craveț în interesele lui Svetlana Purici a contestat hotărârea Judecătoriei Soroca, sediul central din 24 iulie 2023 cu apel, solicitând repunerea în termen a apelului, casarea hotărârii cu rejudecarea cauzei în fond.

9. <u>În motivarea apelului</u>, reprezentantul apelantei susține că, apelanta Svetlana Purici a fost lipsită de dreptul la apărare, întrucât nu a fost citată în mod legal și efectiv, toate expedierile poștale anterioare fiind returnate cu mențiunile „*plecat*” sau „*nereclamat*”, iar la data pretinsei recepționări a avizului de primire se afla în afara teritoriului Republicii Moldova.

10. Totodată, afirmă că, există îndoieli serioase cu privire la autenticitatea semnăturii de pe avizul de recepție, iar analiza tehnico-materială a înscrisului ar indica faptul că, acesta ar fi fost completat cu același instrument de scris, prezentând un aspect artificial și omogen, incompatibil cu procedura obișnuită de circulație a unui aviz poștal.

11. În acest context, apelanta solicită efectuarea unei expertize grafoscopice și tehnico-criminalistice pentru a stabili autenticitatea semnăturii și a înscrisurilor de pe avizul de recepție, apreciind că judecarea cauzei în lipsa sa, cu ignorarea acestor deficiențe de procedură, a încălcat principiul contradictorialității, dreptul la apărare și dreptul la un proces echitabil garantat de art. 6 §1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, motive care impun casarea hotărârii.

12. De asemenea, apelanta susține că, hotărârea motivată nu i-a fost comunicată, astfel încât termenul de exercitare a apelului nu a început să curgă, iar din materialele dosarului nu rezultă

existența proceselor-verbale ale ședințelor de judecată, împrejurare care pune sub semnul întrebării legalitatea desfășurării procesului în fața primei instanțe.
13. Sub aspectul fondului cauzei, apelanta invocă prescripția extinctivă, arătând că, primele obligații restante datează din luna mai–iunie 2019, când creditorul a cunoscut încălcarea dreptului său și avea posibilitatea contractuală de a declara scadența anticipată a creditului, însă nu a exercitat acest drept timp de aproximativ patru ani. Întrucât cererea de chemare în judecată a fost depusă la 18 aprilie 2023, se solicită constatarea prescripției dreptului la acțiune pentru toate ratele scadente anterior datei de 18 aprilie 2020.
14. Apelanta mai susține că, suma pretinsă de creditor este vădit disproporționată în raport cu obligația reală. Astfel, din creditul acordat în sumă de 11.000 lei au fost achitați 4.279 lei, soldul principal rămas fiind de aproximativ 6.721 lei, în timp ce creditorul solicită încasarea unei datorii totale de 26.126 lei, dintre care 14.146 lei reprezintă pretinsa datorie principală, iar 11.980 lei penalități.
15. Mai arată că, penalitățile au fost calculate exclusiv pentru perioada 07 octombrie 2022 – 04 aprilie 2023, deși obligațiile restante datează din anul 2019, ceea ce demonstrează caracterul arbitrar al modului de calcul și lipsa unei creanțe certe și lichide.
16. În consecință, solicită reducerea sau excluderea penalităților ca fiind excesive și disproporționate, precum și constatarea faptului că creditorul a exercitat drepturile sale cu rea-credință, tolerând neexecutarea obligațiilor o perioadă îndelungată pentru a acumula penalități.
17. Totodată, apelanta susține că, pretențiile creditorului nu sunt suficient dovedite, deoarece suma pretinsă drept datorie principală nu corespunde soldului rezultat din contract și din plățile efectuate, iar calculul creanței nu a fost verificat printr-o expertiză contabilă.
18. Din acest motiv, solicită efectuarea unei expertize contabile judiciare pentru stabilirea soldului real al datoriei principale, a dobânzilor și a penalităților legal datorate.
19. În final, apelanta solicită admiterea apelului, casarea în totalitate a hotărârii instanței de fond, rejudecarea cauzei cu citarea legală și efectivă a tuturor participanților, dispunerea efectuării expertizei grafoscopice și tehnico-criminalistice a avizului de recepție și a expertizei contabile judiciare, reducerea sau excluderea penalităților ca vădit excesive, constatarea prescripției dreptului la acțiune pentru ratele scadente anterior datei de 18 aprilie 2020 și, în final, respingerea cererii de chemare în judecată ca neîntemeiată, cu obligarea intimatei la plata cheltuielilor de judecată.
20. Prin referința depusă de intimata OCN „GC Finance” SRL se solicită respingerea apelului și menținerea integrală a hotărârii Judecătoriei Soroca, susținând că, apelul este lipsit de temei legal și urmărește doar tergiversarea executării obligațiilor contractuale.
21. Intimata arată că, apelanta a încheiat un contract de credit în valoare de 11.000 lei și a achitat doar 4.279 lei, rămânând dator cu 14.146 lei, iar penalitățile de 11.980 lei au fost calculate în conformitate cu prevederile contractului și ale legislației aplicabile.
22. Susține că, instanța de fond a respectat procedura prevăzută pentru cererile cu valoare redusă, actele de procedură fiind expediate la domiciliul oficial al apelantei. Împrejurarea că

unele trimiteri poștale au fost returnate cu mențiunea „nereclamat” nu ar echivala cu lipsa citării legale, ci ar reflecta un comportament pasiv al apelantei.
23. Totodată, intimata consideră neîntemeiată solicitarea privind efectuarea expertizei grafoscopice și a expertizei contabile, apreciind că nu există indicii obiective care să justifice asemenea probe, iar calculul datoriei rezultă direct din contract și din graficul de rambursare.
24. În concluzie, intimata susține că, apelanta nu și-a executat obligațiile contractuale cu bună-credință, criticile formulate sunt speculative, declarative și fără suport probator, motiv pentru care solicită respingerea apelului ca neîntemeiat și menținerea integrală a hotărârii primei instanțe.

MOTIVAREA INSTANȚEI
25. Analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii contestate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de apel, în raport cu materialele dosarului, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord consideră cererea de apel ca fiind întemeiată şi urmează a fi admisă, cu casarea hotărârii contestate a primei instanțe din motivele ce succed.
26. Potrivit art.362 alin.(1) CPC, *termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.*
27. Dispozitivul hotărârii a fost pronunțat la data de 24 iulie 2023 (f.d.33), iar apelul a fost declarat la 09 februarie 2026 cu solicitarea repunerii în termenul de atac (f.d.50-53). Astfel, prin încheierea Curții de apel Nord din 13 martie 2026 s-a repus în termen de atac cererea de apel declarată de avocatul Igor Craveț în interesele lui Svetlana Purici (f.d.71-72).
28. În temeiul art.385 lit.d) CPC, *instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul, să caseze hotărârea primei instanţe şi să trimită cauza spre rejudecare în primă instanţă doar în cazul în care s-au încălcat temeiurile prevăzute la art.388 alin.(1) lit.d) şi i). La solicitarea participanţilor la proces, instanţa de apel poate trimite cauza spre rejudecare în prima instanţă doar o singură dată, în cazul prevăzut la art. 388 alin. (1) lit. b).*
29. În conformitate cu prevederile art.276^4 alin.(4), (5) CPC, *hotărârea judecătorească adoptată în cauzele civile în baza cererilor cu valoare redusă poate fi atacată cu apel, care se examinează în condițiile prezentului cod: în procedura scrisă sau cu citarea participanților la proces, prevederile art.276^3 fiind aplicabile corespunzător. Deciziile instanței de apel nu se supun recursului, fiind definitive și irevocabile de la pronunțare.*
30. Colegiul civil verificând înscrisurile cauzei civile, a dispus examinarea apelului în procedura scrisă potrivit prevederilor art.276^3 CPC, părțile fiind informate despre acest fapt.
31. Conform prevederilor art.388 alin.(1) lit.b) CPC, *hotărârea primei instanţe urmează a fi casată, independent de argumentele cererii de apel, dacă cauza a fost judecată de instanţă în absenţa unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data şi ora şedinţei de judecată.*
32. Conform dispozițiilor art.118 alin.(3) CPC, *circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la*

pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural c e urmează a fi aplicate.

33. Articolul 130 alin.(1) CPC statuează că, *instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*

34. În conformitate cu art.239 CPC, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată*.

35. În temeiul art.240 alin.(1) CPC, *la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importantă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.*

36. Potrivit dispoziţiilor art.373 alin.(1), (2), (5) CPC *instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.*

37. Astfel, prevederile legale enunţate în mod expres obligă instanţa de apel să verifice circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

38. Din conţinutul celor relatate Colegiul reţine că, sarcina instanţei de apel derivă reieşind din dispoziţiile art.373 alin.(1), (2), (5) CPC, în condiţiile în care instanţa de fond a soluţionat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acţiunii în raport cu concluziile reţinute de către aceasta.

39. Colegiul Civil notează că, instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-i-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare.

40. Completul de judecată reţine că, în conformitate cu prevederile art.5 CPC, *orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţa de judecată în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.*

41. În temeiul art.9 alin.(1) şi (2) CPC, *instanţei judecătoreşti îi revine un rol diriguitor în organizarea şi desfăşurarea procesului, ale cărui limite şi al cărui conţinut sânt stabilite de prezentul cod şi de alte legi. (2) Instanţa judecătorească explică participanţilor la proces drepturile şi obligaţiile lor procesuale, preîntmpină asupra urmărilor pe care le poate implica exercitarea sau neexercitarea actului procesual, le acordă sprijin în exercitarea drepturilor,*

ordonă, la solicitarea părţilor şi altor participanţi la proces, prezentarea de probe care să contribuie la adoptarea unei hotărîri legale şi întemeiate, conduce dezbaterile judiciare, informează părţile despre posibilitatea iniţierii procesului de mediere şi ia orice alte măsuri necesare bunei desfăşurări a procesului, pune în discuţia părţilor şi altor participanţi la proces orice împrejurare de fapt sau de drept, efectuează alte acţiuni prevăzute de lege.

42. Conform art.10 alin.(1) Cod civil, *persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă până la proba contrară.* Potrivit alin.(2) *neexercitarea de către persoanele fizice şi juridice a drepturilor civile ce le revin nu duce la stingerea acestora, cu excepţia cazurilor prevăzute de lege.*

43. În conformitate cu art.11 alin.(1) Cod civil, *buna-credinţă este un standard de conduită a unei părţi, caracterizată prin corectitudine, onestitate, deschidere şi luarea în cont a intereselor celeilalte părţi la raportul juridic.* În temeiul alin.(2) al aceluiaşi articol *în special, este contrar bunei-credinţe ca o parte să acţioneze în contradicţie cu declaraţiile pe care le-a făcut anterior sau cu comportamentul pe care l-a avut anterior în cazul în care cealaltă parte, în detrimentul său, s-a bazat în mod rezonabil pe acele declaraţii sau acel comportament.*

44. În temeiul art.15 alin.(1) Cod civil *apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară.*

45. În corespundere cu art.26 alin.(1), (2) CPC *procesele civile se desfăşoară pe principiul contradictorialităţii şi egalităţii părţilor în drepturile procedurale. Contradictorialitatea presupune organizarea procesului astfel încât părţile şi ceilalţi participanţi la proces să aibă posibilitatea de a-şi formula, argumenta şi dovedi poziţie în proces, de a alege modalităţile şi mijloacele susţinerii ei de sine stătător şi independent de instanţă, de alte organe şi persoane, de a-şi expune opinia asupra oricărei probleme de fapt şi de drept care are legătură cu pricina dată judecăţii şi de a-şi expune punctul de vedere asupra iniţiativelor instanţei.*

46. Iar potrivit alin.(3) şi (4) *Instanţa care judecă cauza îşi păstrează imparţialitatea şi obiectivitatea, creează condiţii pentru exercitarea drepturilor participanţilor la proces, pentru cercetarea obiectivă a circumstanţelor reale ale cauzei. Egalitatea părţilor în drepturile procedurale este garantată prin lege şi se asigură de către instanţă prin crearea posibilităţilor egale, suficiente şi adecvate de folosire a tuturor mijloacelor procedurale pentru susţinerea poziţiei asupra circumstanţelor de fapt şi de drept, astfel încât nici una dintre părţi să nu fie defavorizată în raport cu cealaltă.*

47. Din materialele cauzei se constată că, la data de 18 aprilie 2023, OCN „GC Finance” SRL a depus cerere de chemare în judecată către Purici Svetlana, Lungu Elena privind încasarea solidară a datoriei și plăților aferente (f.d.1-3).

48. Prin încheierea Judecătoriei Soroca, sediul Central din 26 aprilie 2023 s-a acceptat pentru examinare cererea de chemare în judecată depusă de către OCN „GC Finance” SRL împotriva lui Purici Svetlana, Lungu Elena privind încasarea datoriei în procedura cererilor cu valoare redusă.

S-a expediat pârâților copia acțiunii și înscrisurile anexate la aceasta, cu acordarea termenului pentru depunerea referinței și probelor (f.d.28).

49. Potrivit avizului de recepție anexat la materialele cauzei, se atestă că încheierea din 26 aprilie 2023 cu anexele a fost expediată pe numele Purici Svetlana la adresa m. Soroca, str. ***** nr.8 (f.d.32). Aici, Colegiul civil constată că, avizul în cauză a fost remis în adresa instanței contrasemnat Purici, fără a fi indicată data recepționării.

50. Prin hotărârea Judecătoriei Soroca, sediul Central din 24 iulie 2023 s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de către OCN „GC Finance" SRL împotriva lui Purici Svetlana, Lunga Elena privind încasarea datoriei (f.d.33), hotărîrea în cauză fiind expediată în adresa lui Purici Svetlana la data de 24.07.2023, care nu a fost recepționată, fiind remisă cu mențiunea „*plecat*" (f.d.37).

51. Pîrîta Purici Svetlana nefiind de acord cu hotărîrea instanței de fond, a contestat-o cu apel, solicitând repunerea în termen a apelului, casarea hotărârii cu rejudecarea cauzei în fond, invocînd că a aflat despre existența hotărârii din 24 iulie 2023 după intentarea procedurii de executare silită, când executorul judecătoresc a expediat actele de executare, or, potrivit informației nr.35/13-2197 din 30 ianuarie 2026 eliberate de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, Svetlana Purici, în perioada 01.01.2023-29.01.2026 a traversat frontiera de stat în direcția ieșire la data de 31.01.2023 (f.d.64). Mai mult ca atît, susține că avizul de recepție anexat la materialele cauzei pretins semnat de Purici Svetlana, prezintă indicii evidente de completare de către o terță persoană, motiv din care solicită numirea unei expertize grafoscopice și tehnico-criminalistice, inclusiv susține că acțiunea reclamantului este una prescrisă.

52. Prin încheierea Curții de apel Nord din 13 martie 2026 s-a repus în termen de atac cererea de apel declarată de avocatul Igor Craveț în interesele lui Svetlana Purici (f.d.71-72).

53. Potrivit prevederilor art.100 alin.(1) CPC *(1) Cererea de chemare în judecată şi actele de procedură se comunică participanţilor la proces şi persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poştă, cu scrisoare recomandată şi cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act şi confirmarea primirii lui, precum şi prin delegaţie judiciară.*

54. În temeiul art. 105 alin. (1), (5) şi (6) CPC, *(1) citaţia şi înştiinţarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmînării citaţiei sau înstiinţării se înscrie pe citaţie sau înstiinţare în partea care se înmînează destinatarului, precum şi pe cotor, care se restituie instanţei. (5) Citaţia sau înştiinţarea adresată persoanei fizice se înmînează personal contra semnătură pe cotor. (6) Dacă nu îl va găsi pe destinatar la domiciliu sau la locul de muncă, persoana împuternicită să înmîneze citaţia sau înştiinţarea o va înmîna unuia dintre membrii adulţi ai familiei care locuieşte împreună cu destinatarul şi care şi-a dat acordul să o primească, iar în lipsa acestora, o va remite organizaţiei de exploatare a locuinţelor, primăriei satului (comunei) ori administraţiei de la locul lui de muncă. Persoana care a primit citaţia sau înştiinţarea este obligată să indice pe*

cotor numele şi raporturile sale de rudenie cu destinatarul sau funcţia sa. Totodată, ea este obligată să o înmîneze destinatarului cît mai curînd posibil.

55. Relevante la caz, sunt și prevederile art.22 alin.1-5 Cod civil, care indică că *(1) Se consideră notificare comunicarea unui act juridic sau a unei informații într-un scop juridic. (2) Notificarea poate fi făcută prin orice mijloace adecvate circumstanțelor dacă legea sau actul juridic nu impune o anumită cerință de formă. (3) Notificarea produce efecte din momentul când ajunge la destinatar, cu excepția cazului în care aceasta prevede un efect întârziat. (4) Notificarea se consideră ajunsă la destinatar: a) când este predată destinatarului; b) când este predată la adresa poștală indicată de destinatar în acest scop ori, în lipsa acesteia, la sediul destinatarului persoană juridică sau la domiciliul destinatarului persoană fizică; c) în cazul unei notificări transmise prin poștă electronică sau prin alt mijloc de comunicare individuală, când poate fi accesată de către destinatar; sau d) când este pusă în orice alt fel la dispoziția destinatarului într-un loc și într-un mod care fac posibil în mod rezonabil accesul destinatarului, fără întârziere. (5) Notificarea se consideră că a ajuns la destinatar după îndeplinirea uneia dintre cerințele prevăzute la alin. (4), oricare dintre acestea este îndeplinită mai întâi.*

56. Analizând materialele dosarului, Colegiul civil stabilește că, judecarea cauzei în prima instanță s-a desfășurat în lipsa apelantei, care nu a beneficiat de dreptul la un proces echitabil și anume dreptul pârâtei de a participa efectiv la examinarea cauzei, de a lua cunoștință de pretențiile formulate împotriva sa, de a prezenta obiecții și probe în apărare și de a beneficia de contradictorialitatea procedurii care nu a fost asigurată în mod efectiv.

57. Instanța de apel constată că, deși prima instanță a apreciat procedura de citare ca fiind legal îndeplinită, materialele dosarului relevă existența unor circumstanțe obiective care puneau la îndoială comunicarea efectivă a actelor de procedură către pârâta Purici Svetlana.

58. Mai mult, la data pretinsei comunicări, aceasta se afla în afara teritoriului Republicii Moldova, împrejurare confirmată prin înscrisurile oficiale anexate la dosar, aspect care impunea verificări suplimentare din partea instanței înainte de a proceda la examinarea cauzei în lipsa acesteia.

59. Totodată, apelanta a invocat în mod argumentat dubiile sale privind autenticitatea semnăturii aplicate pe avizul de recepție, solicitând administrarea unei expertize grafoscopice și tehnico-criminalistice, reieșind din faptul că în acea perioadă s-a aflat peste hotarele țării.

60. Reieşind din cele invocate, Colegiul civil deduce că, apelanta a fost în imposibilitatea de a-şi apăra drepturile şi interesele sale în instanţa de judecată, nefiindu-i comunicată cererea de chemare în judecată cu anexele, nu a putut prezenta referință, probe şi/sau careva cereri şi demersuri.

61. Cu alte cuvinte, actele judecătorești se vor considera comunicate numai în cazul în care există confirmarea transmiterii textului cuprins în act şi confirmarea primirii lui, ceea ce în cazul din speță lipseşte, or, unicul aviz de recepție pretins contrasemnat de Purici Svetlana, în opinia acesteia trezește dubii privind autenticitatea semnăturii aplicate.

62. Or, dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 6 §1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, presupune nu doar respectarea formală

a normelor de procedură, ci și asigurarea posibilității reale și efective a fiecărei părți de a participa la judecarea cauzei și de a-și expune poziția procesuală în condiții de egalitate de arme.
63. Aşadar, dreptul de acces la un tribunal constituie un element inerent tuturor garanţiilor procedurale prevăzute în Convenţia pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale şi din moment ce drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă şi reală, dar nu iluzorie şi teoretică, imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanţe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiţie.
64. Tot în acest sens, Colegiul Civil va remarca că, jurisprudenţa CtEDO accentuează necesitatea acordării posibilităţii justiţiabililor de a-şi pleda cauza cu eficienţa dorită.
65. Examinarea cauzei în lipsa pârâtei, fără ca instanța să înlăture orice dubiu privind legalitatea comunicării actelor și fără a administra probele indispensabile verificării acestor împrejurări, a determinat vicii procesuale care nu pot fi înlăturate în faza apelului.
66. Aici, Colegiul civil ține să sublinieze că, contradictorialitatea procedurii este esenţială pentru respectarea exigenţelor unui proces echitabil, or, se poate deduce că contradictorialitatea procedurii nu reprezintă decât un aspect particular al egalităţii armelor, egalitate care implică dreptul de a avea acces la dosar, de a fi prezent la propriul proces, administrarea echitabilă a probelor, etc.
67. Având în vedere că, o procedură contradictorie presupune dreptul părţilor de a disputa orice act, probă sau observaţie prezentate judecătorului şi care pot influenţa decizia acestuia, este necesară asigurarea accesului la dosarul cauzei, dreptul părţilor de a fi prezente la propriul proces, dreptul acestora de a discuta/explica/combate poziţia părţii oponente.
68. Deci, în lipsa accesului efectiv la justiţie, toate celelalte garanţii de procedură sânt inutile şi lipsite de sens juridic, întrucât ele derivă de la accesul liber la justiţie.
69. În asemenea circumstanțe, neregulile procedurale constatate sunt de natură să afecteze însăși legalitatea hotărârii atacate, întrucât soluția a fost pronunțată în lipsa comunicării efective a actelor către pârâta Purici Svetlana, care a fost lipsită de posibilitatea de a prezenta apărări și de a solicita administrarea probelor relevante pentru justa soluționare a litigiului.
70. Ținând cont de necesitatea asigurării unui proces echitabil, instanța de apel apreciază ca fiind necesară casarea hotărârii primei instanțe și trimiterea cauzei spre rejudecare la aceeași instanță, în alt complet de judecată, pentru examinarea cauzei cu respectarea principiilor contradictorialității, egalității armelor și dreptului efectiv la apărare al părților.
71. Or, instanţa de apel nu este în drept de a admite derogări de la prevederile legii şi de a acorda facilităţi în detrimentul celorlalţi participanţi ai procesului.
72. În această ordine de idei, la rejudecarea cauzei, prima instanţă urmează să ia în consideraţie cele relatate supra, să întreprindă măsurile necesare pentru examinarea cauzei, în coroborare cu prevederile legislaţiei în vigoare, cu comunicarea actelor, respectând principiul egalităţii părţilor în drepturile procedurale, astfel încât părţile să aibă posibilitatea de a depune referinţa şi probele sale, de a-şi formula poziţia, de a alege modalităţile şi mijloacele susţinerii poziţiei sale, de a-şi expune punctul său de vedere asupra iniţiativelor instanţei, totodată păstrându-şi imparţialitatea

şi obiectivitatea, creând condiţii pentru exercitarea drepturilor participanţilor la proces, pentru cercetarea obiectivă a circumstanţelor cauzei.

73. Distinct de cele enunțate, instanța de apel punctează că potrivit art.276^3 alin.2 CPC, (2) Judecătorul poate dispune citarea participanţilor la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar, or, legea oferă prerogativă judecătorului de a decide dacă sunt necesare dezbateri publice la soluționarea acestei cauze potrivit procedurii date, și în situația respectivă se întocmește proces-verbal al ședinței de judecată, ceea ce la materialele cauzei lipsește, deși în partea întroductivă a hotărîrii instanței de fond este indicat că cauza s-a examinat în ședință publică.

74. În consecință, în temeiul art.385 lit.d) Codul de procedură civilă, apelul declarat de Purici Svetlana prin intermediul avocatului Craveț Iurie urmează a fi admis, hotărârea Judecătoriei Soroca, sediul central din 24 iulie 2023 urmează a fi casată, iar cauza trimisă spre rejudecare în alt complet de judecată.

75. În conformitate cu art.385 lit.d) CPC, art.276^4 alin.(4) CPC,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

DECIDE

Admite apelul declarat de Purici Svetlana prin intermediul avocatului Craveț Iurie.

Casează integral hotărârea Judecătoriei Soroca, sediul central din 24 iulie 2023, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată formulată de OCN „GC Finance” SRL către Purici Svetlana, Lunga Elena, privind încasarea datoriei, cu trimiterea cauzei la rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Președintele completului,
judecătorul **Elena Grumeza**

Judecătorii **Ivan Parii**

Natalia Costaș